

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

72. An qui scit Italicè, non autem Latine legere, poßit ab Episcopo initiari
prima Tonsura, & quid si nesciat scribere? Ex p. 5. tr. 14. & Misc. 2. res.
27. p. 299.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

standum esse puto, quam adducit Garcia de *beneficiis*, tom. 1. part. 2. cap. 5. num. 86. vbi sic ait. Non tamen potest Episcopus dispensare cum suo familiari triennali, alias non subdito super illegitimitate, etiam ad minores Ordines, Nauarrus *conf.* 13. de temporibus *ordinationis*. & Genuen. *dil. cap. 81. n. 3.* Man. Rodriguez, & P. Ledesma *sap.* nec super interstitiis, Nauarr. *conf. 12.* *ead. tit.* & Genuen. *ibid. Mandos* & Ledesma pro Ecclesiæ sue utilitate, ut in sequenti declaratione S. Congregationis Congregatio censuit, & declarata, quod licet Episcopus possit ordinare familiarem suum triennalem, sibi alias non subiectum, & dare illi dimissorias ad ordinandum à quo cumque, dispensare tamen non potest super interstitiis, de quibus *cap. 13.* & *14.* nisi pro Ecclesiæ sue utilitate. Hucusque Garcia ex sacra Congregatione.

3. Et hanc sententiam docet etiam Cenedo, in *gg. Canon. quest. 38. num. 31.* Sanchez in *opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 27. nn. 3.* Zypaus in *Annal. sur. Pont. lib. 1. tit. de Ordin. num. 7.* Squillante de *privileg. Clerici. cap. 4. num. 244.* Marchinus de *sacram. Ordinis. tract. 1. part. 5. cap. 10. num. 11.* Marcellus Vulpe in *praxi fisci Ecclesiæ cap. 7. num. 18.*

4. Non deferam tamen adnotare nouissimè affirmatiuam sententiam docere Escobar in *Theo. moral. tract. 7. ex am. 8. cap. 4. n. 75.* vbi sic ait. Ex vi Concilij Tridentini *eff. 23. cap. 9.* potest Episcopus non tantum ordinare suum familiarium alienæ Diocesis, qui per triennium cum ipso fuerit commoratus, quando ei beneficium concesserit, sed etiam idem potest quoad famulum familiaris, qui eius expensis alienatur, ut Sanchez affirmit. Adiicio posse etiam cum eis in interstitiis dispensare. Ita ille. Sed quia Garcia adducit declarationem Cardinalium, quam ego suppono, ut dixi, est posteriorem: id est huic adherendum esse puto; cum prior remanerit derogata per posteriorem, ex his, que nota Garcia de *benefic.* tom. 1. part. 3. *cap. 4. num. 13.* & Saravia de *ad iuncta. quest. 18. num. 20.* licet etiam aferunt dicendum esse de Rota decisionibus: nam si contrariae reperiantur, posterioribus standum est.

RESOL. LXXII.

An qui sit Italice non autem Latinè legere, possit ab Episcopo iniciari prima Tonsura, & quid, si nescirebatur? Ex part. 5. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 27.

5.1. Q uoad primum negatiuè videtur respondendam, quia Paludanus in *4. dis. 24. q. 3.* num. 8. docet requiri legere Psalmos, & Rebus *tract. de pacifica possessione. num. 2. 14.* dicit illiteratum, qui modicas literas scit legere in vulgari.

2. At his non obstantibus puto contrarium sententiam tenendam esse, quia Concil. Trid. *eff. 23. cap. 12. de reform.* dicit. Non initietur prima Tonsura, qui nescit legere, & cum negatiua illa non inclusa, in verbo, nescit, totam affirmatiuam destruar, & contrarium eius ponat iuxta glossam singularem in e. cum dilectus, de consuet. si aliquis scit legere saltem Italice, v. g. non potest dici nescire legere, seu nullo modo scire legere, quæ sunt æquipollentia. Et haec omnia docet Sanchez in *opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 46. num. 11.* cui ego addo Azorium *tom. 4. lib. 6. cap. 6. num. 2.* & Barbosam de potest. *Episcopi part. 2. alleg. 11. num. 5. in fine.*

3. Quoad secundum vero sufficere, quod characteres formate sciat, quamvis scribere perfectè nesciar, docet Sellius in *selct. Canon. cap. 5. n. 6.* vbi testatur ita declarasse sacram Congregationem

Episcoporum & Regularium sub die 13. Octobr. 1593.

RESOL. LXXIII.

An mutus, surdus, & cœcus possint ordinari?
Et quid, de surdaastro, qui difficulter audiit?
Et quid est dicendum de illis, qui impeditioris sunt lingua, aut blasphemus, ut Moses, aut balbi, ut Demosthenes, nisi forte notabilem difficultatem loquendi haberent?
Et quid est sentendum de carente visu oculi sinistri, qui dicitur oculus Canonis? Ex part. 5. tract. 6. Ref. 22.

§. 1. Dico primò quod surdus, & qui nullo modo dandire potest, iure Canonico irregularis est, & idem nec promouendus est, & promotus deinceps debet. Altera vero tantum aetate surdus, item surdaster, difficulter audiens, non est irregularis, ex Maiol. lib. 1. de irregular. cap. 25. num. 1. & Alphonso Viualdo *tract. de irreg. n. 156.* Iacob. de Graff. lib. 4. cap. 27. n. 51. dummodo utramque habeat aetum.

2. Dico secundò, quod qui mutus est, & lingua caret, quique lingue visum perdidit, aut non potest se explicare, irregularis est, ne promoueri possit, & propter impossibilitatem perdit Ordinis executionem; ex S. Th. 5. part. quest. 82. art. 10. ad 3. Sot. 4. *dil. 13. art. fin. ad 3.* Tab. ver. *corpo visum. num. 2. §. Primo.* in fine, & Maiol. lib. 1. de irreg. cap. 26. Alphonso. Viualdo. *tract. de irreg. num. 162.* & Iacob. de Graff. lib. 4. cap. 27. num. 50. & Henriquez lib. 14. c. 8. §. 2. Qui vero impeditioris sunt lingua, aut blasphemus, ut Moses, & balbi, ut Demosthenes, qui calculis sub lingua politis R. litteram postea didicit, non sunt irregulares. Maiol. num. 3. Iacob. de Graff. lib. 4. cap. 27. num. 50. nisi forte notabilem difficultatem in loquendo haberent, & haec omnia docet etiam Sayrus de *censuris. lib. 6. cap. 8. num. 17.* & 21. & Hugolinus de *irregularitatibus. cap. 46. num. 3.* & 4.

3. Dico tertio, quod qui caret uno oculo, est irregularis. Ita Sylvestris *sap.* quest. 6. P. Henriquez *num. 2.* & probatur ex cap. si *Evanagelica. 50. dist.* at vero si habeat vtrumque oculum integrum, quamvis caret visu extri, non est irregularis. Sed quid si caret visu sinistro, qui dicitur oculus Canonis? Respondeatur, si ita videat dextro, ut sine indecora conversione facie ad populum possit legere Canonem, ad quod etiam iuvabit Misericordia adaptatio, non est irregularis, alias erit, & ita docet *Aula de cens. part. 7. dil. 3. dub. 1.*

RESOL. LXXIV.

Ex quadam buina Regni ciuitate, relata hac quæstio mibi fuit: Posset haec quidam Religiosus surdaastro ad sacros Ordines promouerii? Ex part. 2. tr. 17. & Misc. 3. Ref. 20.

§. 1. P aulus Comitol. in suis resp. mor. lib. 6. 935. negatiuè responderet, & multis rationibus conatur haec suam confirmare sententiam, sed principia hoc argumento. Gelasius Papa ad Clericorum munera eos promoueri vetat, qui sunt vitiat corpori. Verum surdaastro est vitiatus corpore. Ergo ad munera Clericorum promoueri non potest. Minor ad hunc modum probatur. Is est vitiatus corpore, qui corporis vitio aliquo laborat. Verum surdaastro corporis vitio laborat, estenim surdastritas vitium auditus.

Sup. hoc in hoc §.
quamus pro Regularibus
lege tamen in 10. 7. tr. 1.
ex Ref. 289.
doctrinam

§. Sed difficultas, à lin.
8. & vers.
Idem etiam